

ЛІТЕРАТУРА

1. Кримінально-процесуальний кодекс України. – К.: Ін Юре, 2004.
2. Розов В. Судово-психологічна експертиза // Юридична Україна. – 2003. – № 4.
3. Ячина А., Цимбал М. Призначення судово-психологічної експертизи при розслідуванні справ // Право України. – 2001. – № 1.

*КРУП'ЯК І.,
факультет фінансів,
група Фм – 51
Науковий керівник: к.е.н.,
доцент Безгубенко Л. М.*

ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ У СИСТЕМІ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ МЕХАНІЗМІВ УПРАВЛІННЯ РЕГІОНОМ

Досягнення стратегічної мети – стабільного соціально-економічного розвитку держави та регіонів потребує нарощування обсягів інвестиційних ресурсів, удосконалення структури їхніх джерел та оптимізації напрямків вкладання. Недостатня активність підтримки інвестицій на державному рівні посилює потребу перенесення центра тяжіння формування багатьох аспектів сприятливого інвестиційного клімату та регулювання інвестиційної діяльності на регіональний рівень.

Сучасний стан інвестиційної діяльності в регіонах свідчить про його неефективність, орієнтацію переважно на централізовані методи управління, ігнорування соціально-економічних потреб регіонів і їх населення.

Тернопільська область, незважаючи на деякі позитивні зрушення, належить до регіонів з найнижчою інвестиційною привабливістю. Упродовж останніх років спостерігалось зниження величини капіталовкладень. Причому темпи їх зменшення випереджали приріст падіння валового внутрішнього продукту. Це явище може стати основною перешкодою на шляху до економічного зростання, адже ефект від залучення інвестицій помітний лише через декілька років.

Загальний негативний процес іноземного інвестування властивий як економіці України загалом, так і Тернопільській області зок-

рема, іноземні інвестиції тут не мають достатньої ваги й інноваційного спрямування (хоча абсолютна їх сума поступово зростає).

Господарська практика доводить, що реальні вкладення іноземних інвесторів в економіку Тернопільської області, як і в економіку більшості регіонів України, ще недостатні і значно менші за потребу в них. Так, станом на 1.01.2004 р. реальна потреба економіки Тернопільської області в іноземних інвестиціях становила 42 млн. дол., а станом на 1 січня 2004 р. загальна сума внесених іноземних інвестицій в економіку області склала лише 28,82 млн. дол. США (табл. 1.)

Таблиця 1

**Динаміка іноземних інвестицій, внесених в економіку
Тернопільської області за 1995–2004 рр.**

Показник станом на	1.01. 1996	1.01. 1997	1.01. 1998	1.01. 1999	1.01. 2000	1.01. 2001	1.01. 2002	1.01. 2003	1.01. 2004
Обсяг прямих іноземних інвестицій, млн. дол.	9,38	11,09	31,60	17,20	18,71	21,41	22,94	26,91	28,82

У перерахунку на душу населення сума іноземних інвестицій склала 25,3 дол. США, що є недостатньо. Іноземні інвестиції надходять у Тернопільську область близько десяти років, їхній обсяг в середньому на рік в розрахунку на одного мешканця становить близько 3 долари.

Аналіз іноземного інвестування в економіку Тернопільської області свідчить про те, що іноземний капітал несуттєво впливає на ефективність функціонування народногосподарського комплексу, його структурну трансформацію, технічне оновлення виробництва та впровадження прогресивних технологій. З огляду на це, дуже важливим є вибір пріоритетів в управлінні інвестиційною діяльністю, які забезпечили б її ефективність. Це об'єктивно обумовлює необхідність: по-перше, звуження напрямків інвестування та впровадження проектів з урахуванням існуючого інвестиційного потенціалу; по-друге, залучення іноземних партнерів до реалізації інвестиційних проектів, пов'язаних зі створенням інноваційного продукту, нових організаційних форм інтеграції промислового та фінансового капіталу; по-четверте, розробки та реалізації територіальних програм іноземного інвестування.

Досить дієвим механізмом на регіональному рівні є використання переваг вільних економічних зон (ВЕЗ) і територій пріоритетного розвитку (ТПР). Світова практика підтверджує позитивний вплив ВЕЗ та ТПР на розвиток регіонів. На початок XXI ст. у промислово розви-

нених країнах світу функціонувало від 800 до 1200 ВЕЗ, які охопили майже 27 млн. працівників.

Моніторинг проблем регіону Тернопільської області, аналіз інвестиційної діяльності дає змогу визначити завдання для її активізації: інформаційне, маркетингове, консалтингове забезпечення управління інвестиційною діяльністю; реклама переваг регіону в середині держави та за її межами; формування позитивного іміджу та підвищення рейтингу інвестиційної привабливості регіону; реалізація інвестиційних проектів, спрямованих на активізацію підприємницької діяльності та підвищення рівня соціально-економічного розвитку; акумулювання інвестиційних ресурсів та оптимізація напрямків спрямування з метою подолання депресивного стану регіону; підвищення інвестиційної активності в малих містах регіону; розробка та реалізація напрямків і механізмів структурно-інвестиційної політики; інституційне та організаційне забезпечення інвестиційної діяльності (прсведення ярмарок, аукціонів, виставок, презентацій інвестиційних можливостей та інвестиційних проектів); широке залучення громадськості до участі в програмах активізації інвестиційної діяльності.

Створення ефективного механізму залучення та використання інвестицій дасть змогу, з урахуванням особливостей трансформування регіональної економіки та регіональних соціально-економічних програм, узгоджувати інтереси інвесторів з інтересами і ресурсним потенціалом території. При цьому, провідна роль у створенні механізму залучення, прийняття та ефективного використання інвестицій повинна належати органам місцевого самоврядування.

ЛІТЕРАТУРА

1. Дроздовський Я. Концептуальні засади реалізації регіональної інвестиційної стратегії // Регіональна економіка. – 2004. – №1. – 64.
2. Захарін С. Інвестиційне забезпечення економічного розвитку // Фінанси України. – 2004. – № 10. – 72.
3. Матеріали Головного управління економіки Тернопільської облдержадміністрації щодо аналізу ситуації в інвестиційній сфері регіону.
4. Мельник А. Ф., Мельник В. В. Інституційне забезпечення підтримки інвестиційних проектів і регіонального розвитку // Проблемы развития внешнеэкономических связей и привлечения иностранных инвестиций: региональный аспект: Сборник научных трудов. – Донецк, 2004. – С. 234–237.
5. Плахтій М. Вплив інвестиційних процесів на економічний розвиток регіону // Фінанси України. – 2004. – №8. – С. 54.